

**Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії Данило Сухомейло

(власне ім'я, прізвище здобувача)

1998 року народження, громадянин України

(назва держави, громадянином якої є здобувач(ка))

освіта вища: закінчив у 2019 році Одеський національний медичний університет

(найменування закладу вищої освіти)

за спеціальністю стоматологія

(за дипломом)

Очний денний аспірант Одеського національного медичного університету Міністерства охорони здоров'я України

(посада)

(місце основної роботи, підпорядкування, місто)

виконав акредитовану освітньо-наукову програму сертифікат №3621

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Одеського національного медичного університету від «30» січня 2025 року № 55-о

(повне найменування закладу вищої освіти) (наукової установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)

зі змінами (за наявності), внесеними наказом від «__» ____ 20__ року № ____, у складі:

Голова разової спеціалізованої вченої ради:

- Володимир ГОРОХІВСЬКИЙ д.мед.н., професор, завідувач кафедри ортопедичної стоматології та ортодонтії Одеського національного медичного університету МОЗ України

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Рецензенти:

- Владислав ГОРОХОВСЬКИЙ к.мед.н., доцент кафедри терапевтичної та дитячої стоматології Одеського національного медичного університету МОЗ України,

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

- Ілона ЦУШКО к.мед.н., доцент кафедри загальної стоматології Одеського національного медичного університету МОЗ України

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Офіційні опоненти:

- Оксана ГОДОВАНЕЦЬ д.мед.н., професор, проректор закладу вищої освіти з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, професор кафедри стоматології дитячого віку Буковинського державного медичного університету

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

- Михайло ЛУЧИНСЬКИЙ д.мед.н., професор, завідувач кафедри терапевтичної стоматології Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «17» квітня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня

доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

(галузь знань)

Данилу СУХОМЕЙЛУ

(власне ім'я, прізвище здобувача(ки) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації «Удосконалення діагностики, профілактики та лікування основних стоматологічних захворювань у дітей з патологією опорно-рухового апарату»

(назва дисертації)

за спеціальністю 221 «Стоматологія»

(код і найменування спеціальності (спеціальностей), відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано в Одеському національному медичному університеті Міністерства охорони здоров'я України

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник:

Станіслав ШНАЙДЕР д.мед.н., професор, член-кореспондент НАМН України, завідувач кафедри загальної стоматології Одеського національного медичного університету МОЗ України

(власне ім', прізвище, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. У дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення актуального наукового завдання, що полягає у підвищенні ефективності діагностики, профілактики та лікування стоматологічної патології в дітей з порушеннями кісткового метаболізму та патологією опорно-рухового апарату різного генезу шляхом обґрунтування комплексного підходу та розробки цілеспрямованого лікувально-профілактичного комплексу для дітей різного віку та з урахуванням вмісту вітаміну D в сироватці крові.

Результати дослідження показали, що моделювання експериментального карієсу, ускладненого аліментарним дефіцитом вітаміну D призвело до порушення системи ПОЛ-АОС у бік посилення процесів перекисного окислення ліпідів (зростання вмісту МДА на 24,3 % та 23,1 %, зменшення активності каталази – на 18,9 % та 14,9 %, відповідно у самців та самок), підвищення запальних процесів в слизовій оболонці ясен (збільшення активності еластази на 32,8 % та 18,4 %, а також КФ на 32,1 % і на 30,9 %, відповідно у самців та самок) та підвищенню мікробного обсіменіння (на 67,97 % у самців та 72,97 % у самок); виникають порушення мінерального обміну в організмі, що має вплив на зниження резистентності емалі до карієсу та підвищення інтенсивності карієсу відповідно (зниження рівня загального вітаміну D у сироватці крові щурів – у самців на 19,3 % і на 29,2 %, відповідно у самок; концентрація кальцію в сироватці крові у самців знизилася на 11,6 %, у самок – на 19,7 %). Лікувально-профілактичне застосування у щурів запропонованого комплексу №1 сприяє гальмуванню виявлених порушень, нормалізуючи досліджувані показники до рівня інтактних тварин, що свідчить про виражені карієспрофілактичні (зменшення кількості каріозних порожнин на 8,4 % у самців та на 16,8 % у самок, а також їхньої глибини на 17 %, у щурів обох статей), антиоксидантні, протизапальні та протимікробні властивості комплексу.

Доведена пародонтопротекторна, протизапальна, антиоксидантна дія запропонованого ЛПК №2, що підтверджується зниженням ступеня атрофії альвеолярного відростка щелеп експериментальних тварин на 17,8 % у самців та 17 % у самок; гальмуванням кісткової КФ на 26,8 % у самок і на 16,2 % у самців; позитивною динамікою змін маркерів кісткового метаболізму та мінерального обміну (збільшення вмісту кальцію на 10,8 % у самців та на 17,9 % у самок; концентрації вітаміну D – на 71,8 % у самців та на 54,2 % у самок); нормалізацією системи ПОЛ-АОС (зниження показників активності еластази на 14 % у самців і на 13,3 % у самок та рівня МДА на 37,32 % у самців і на 27,14 % у самок; активність каталази у самців зросла на 21,4 %, у самок на 6,8 %; підвищення індексу АПІ у 1,9 раза у самців та у 1,5 раза у самок відносно групи щурів з модельованою патологією), зниженням маркерів запального процесу в гомогенатах пульпи, слизової оболонки порожнини рота та ясен (зниження активності уреазы на 12,7 % у самців та на 33,5 % у самок), а також сироватки крові щурів до рівня інтактних тварин.

Доведено, що незалежно від виду вигодовування та прийому холекальциферолу, рівень вітаміну D у сироватці крові дітей віком від 0 до 3 років знижувався і до кінця 3-го року життя досяг показників, коли кількість дітей з показниками понад 30 нг/мл становила лише 24,3 %. КІПЕ ЛПК №3 за 3 роки спостереження в основній групі складав 81,84 %. ЛПК №3 показав високу ефективність при профілактиці основних стоматологічних захворювань та може бути використаний у дітей раннього віку. Отримані дані свідчать про високу потребу вагітних у стоматологічній допомозі, що може бути зумовлено низькою санітарною грамотністю жінок і несвоєчасною діагностикою карієсу зубів. Вважаємо за потрібне активізувати просвітницьку роботу як з боку стоматологів, так і гінекологів з метою охоплення оглядом та санацією вагітних у якомога ранні строки. Через відсутність консенсусу в літературних джерелах необхідні подальші дослідження для уточнення дози вітаміну D, якої буде достатньо для поліпшення материнського здоров'я. Саме скринінгове і цілеспрямоване визначення концентрації вітаміну D у сироватці крові під час вагітності дозволить вчасно відкоригувати його рівень та попередити можливі ускладнення, як з боку здоров'я матері, так і дитини.

Встановлена висока розповсюдженість та інтенсивність стоматологічної патології у дітей 2-5 років (у структурі індексу кп, домінує частка «к» (61,13 %), високі показники ускладненого карієсу (34,42 %) та у 12-15-річних (КПВ₃ – 9,78±0,83; поширеність запалення пародонту – 20,1±2,28) на тлі порушення з боку кісткового метаболізму (у 7,3 % дітей 2-5 років виявлено явний дефіцит вітаміну D – від 5,7 до 9,9 нг/мл; 81 % малюків мають вміст 10,4-28,7 нг/мл; у 11,7 % 12-15 річних дітей спостерігається D-дефіцитний стан – (9,19±0,37) нг/мл) та мінерального обміну (нестача магнію в сироватці крові у 70 % дітей – (0,69 ± 0,02) ммоль/л).

Застосування ЛПК №4 у дітей 2-5 років сприяло підвищенню вмісту 25(OH)D в сироватці крові дітей основної групи в 3,3 раза; КПЕ склав 70,1 %. У 12-15-річних дітей приріст карієсу за КПВ₃ у 3,2 раза менший, ніж у групі порівняння; ППЕ застосування ЛПК №5 в основній групі склав 80,33 %, рівень 25(OH)D досяг показників «норми» (42,54 нг/мл). Це свідчить про карієспрофілактичні, пародонтопротекторні та покращуючі кістковий метаболізм властивості ЛПК.

За результатами клінічної апробації серії запропонованих лікувально-профілактичних комплексів для дітей різного віку з порушенням кісткового метаболізму та патологією ОРА доведено їх протизапальні, антимікробні, антиоксидантні, захисні властивості, що підтверджується покращенням мінералізуючої властивості змішаної слини, зниженням активності еластази, що свідчить про позитивний протизапальний ефект ЛПК, нормалізацією показників ступеня дисбіозу, зменшенням активності КФ, підвищенням активності каталази, маркерів антиоксидантного захисту, що свідчить на користь антиоксидантної дії лікувально-профілактичних комплексів.

Встановлено, що 40-60 % досліджуваних дітей 12-15 років мали генетичну схильність до каріозного ураження твердих тканин зубів, захворювань пародонту та розвитку остеопорозу. Не встановлено достовірного зв'язку залежності D-дефіцитного стану від генотипу Bsm поліморфного маркера VDR, а вивчення гена CASR A986S в якості маркера підвищеного ризику остеопорозу та нестачі вітаміну D не є доцільним.

На підставі проведених біофізичних досліджень доповнено наукові дані про визначення стану кісткового метаболізму у дітей з патологією ОРА, які свідчать про те, що мінеральна щільність кісткової тканини у дітей із зазначеною патологією різного генезу значно знижена, показник T-score відповідає низькій інтенсивності формування кістки.

Здобувач має 10 статей (сім з них у наукових фахових виданнях України, віднесених до категорії «Б», три в журналах, що індексуються у Web of Science) за темою дисертації:

1. Sukhomylo D.O., Reyzykh O.E., Shnaider S.A., Khrystova M.T., Klenovska S.V. Experimental substantiation of prevention of bone metabolism disorders in the jaws of rats under experimental periodontitis // World of Medicine and Biology. - 2023. - №4(86). – С. 226-230.

2. Сухомейло Д.О., Рейзвіх О.Е. Біохімічні показники ясен шурів при експериментальному моделюванні пародонтиту на тлі аліментарного дефіциту вітаміну D // Вісник стоматології. - 2023. - №3(124). – С. 2-8.

3. Сухомейло Д.О., Рейзвіх О.Е., Христова М.Т. Роль вітаміну D в патогенезі розвитку стоматологічних захворювань у дітей // Інновації в стоматології. - 2023. - №2. – С. 79-94.

4. Сухомейло Д.О., Рейзвіх О.Е. Вплив лікувально-профілактичного комплексу на стан твердих тканин зубів шурів в умовах аліментарного дефіциту вітаміну D // Вісник стоматології. - 2023. - №4(125). – С. 2-9.

5. Сухомейло Д.О., Шнайдер С.А. Біохімічні показники сироватки крові та альвеолярних відростків шурів при експериментальному моделюванні пародонтиту на тлі аліментарного дефіциту вітаміну D // Інновації в стоматології. - 2023. - №4. – С. 8-14.

6. Sukhomylo D.O., Reyzykh O.E., Shnaider S.A., Khrystova M.T., Kalynchuk S.V., Maslov O.V.

Influence of therapeutic and prophylactic complex on biochemical parameters of rat mucous membrane of gums under modeling of experimental caries // World of Medicine and Biology. - 2024. - №1(87). – С. 241-245.

7. Сухомейло Д.О., Шнайдер С.А. Стоматологічний статус та рівень вітаміну D в сироватці крові породіль та дітей раннього віку // Вісник стоматології. -2024. - №1(126). – С. 203-210.

8. Sukhomeylo D.O., Reyzvikh O.E., Shnaider S.A., Sukhomeilo K.O., Klenovska S.V., Rachynskyi S.V., Chertov S.O. Dynamics of changes in the state of hard dental tissues under the influence of treatment and prevention complex in children with musculoskeletal system pathology // World of Medicine and Biology. – 2024. - №3(89). – С. 167-173.

9. Сухомейло Д.О., Рейзвіх О.Е., Шнайдер С.А., Христова М.Т. Сучасні тенденції профілактики та лікування стоматологічних захворювань у дітей з патологією опорно-рухового апарату // Вісник стоматології. - 2024. - №2. – С. 132-139.

10. Сухомейло Д.О., Рейзвіх О.Е., Шнайдер С.А., Сухомейло К.О. Вплив лікувально-профілактичного комплексу на стан зубів дітей 2-5 років на фоні недостатнього вмісту вітаміну D // Вісник стоматології. – 2024. - №3. – С. 111-119.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили

зауваження: всі присутні задали запитання, зауважень ні в кого не було.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує:

Данилу СУХОМЕЙЛУ

(власне ім'я, прізвище, здобувач(ет) у давальному відмінку)

ступінь/ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

(галузь знань)

за спеціальністю 221 «Стоматологія»

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

(відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Окрема думка члена разової ради

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

Голова разової спеціалізованої вченої ради

(підпис)

Володимир ГОРОХІВСЬКИЙ

Підпис

(власне ім'я та прізвище)

м.п.

ЗАСВІДЧУЮ

Вчений секретар Одеського
національного медичного університету

